

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/52/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216214271
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4216214271.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Denisy Šaligovej, v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 4256/8, IČO: 31 749 542, právne zastúpený advokátskou kanceláriou GARAJ & Partners s.r.o., so sídlom Bratislava, Jozefská 3, IČO: 35 951 125, proti žalovanému: A. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., M. ul. XXXX/X, právne zastúpený advokátskou kanceláriou LÖWY & LÖWY s. r. o., so sídlom Bratislava, Slowackého 56, IČO: 47 236 230, o zaplatenie sumy 14.770,21 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 6Csp/78/2016-289 zo dňa 4. októbra 2019 v spojení s opravným uznesením 6Csp/78/2016-383 zo dňa 4. marca 2020 a dopĺňacím rozsudkom č. k. 6Csp/78/2016-476 zo dňa 25. júna 2021, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolačný súd návrh žalovaného na prerušenie konania z a m i e t a .

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. rozsudku zo dňa 04. 10. 2019 č. k. 6Csp/78/2016-289 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 30.08.2016 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 14.770,21 € s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že so žalovaným uzatvoril Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. XXX/XXXX/XXXX, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá podpora vo forme úveru vo výške 19.916,35 € (pôvodne 600.000,- Sk) pri základnej úrokovej sadzbe 3,60% ročne s dobou splatnosti 30 rokov. Žalovaný sa dostal s plnením dlhu do omeškania, a preto mu žalobca zaslal Výzvu na úhradu zo dňa 14.05.2015 ktorou žalovaného vyzval na úhradu dlhu 13 omeškaných splátok, ktorá bola žalovanému doručená dňa 14.05.2015. Žalovaný bol k dátumu 11.01.2016 v omeškaní s 21 splátkami (2.076,48 €) , čím došlo k splneniu podmienky ustanovenia čl. VIII bod 8.4 Zmluvy o úvere oprávňujúcej žalobcu k odstúpeniu od zmluvy o úvere. Žalobca odstúpil od zmluvy o úvere podaním zo dňa 12.02.2016, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 26.02.2016, čím sa stal splatný celý dlh. V odstúpení bol žalovaný vyzvaný, aby dlžnú sumu uhradil v lehote 30 dní od doručenia odstúpenia. Dlžná suma pozostávala z istiny vo výške 14.770,21 €, úroku ku dňu 11.01.2016 vo výške 1.111,80 €, úroku z omeškania 150,86 € a zmluvnej pokuty vo výške 1.588,20 €. Zmluvná pokuta bola vypočítaná v zmysle bodu 8.5. zmluvy o úvere ako súčet nesplatennej istiny a nesplateného zmluvného úroku a tento výsledok násobený koeficientom 0,1. Žalobca si ďalej uplatnil úrok a úrok z omeškania. Žalobca si v žalobe zároveň uplatnil náklady spojené s uplatnením pohľadávky a to vo výške 498,38 €, ktoré pozostávali z nákladu za Výzvu na úhradu vo výške 83,76 € a z nákladu za Odstúpenie od zmluvy o úvere

vo výške 414,62 €. Na základe uvedeného preto žiadal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 14.770,21 € spolu s úrokom za obdobie do 12.02.2016 vo výške 532,41 €, úrokom vo výške 3,60 % ročne zo sumy 14.770,21 € od 29.03.2016 do zaplataenia, úrokom z omeškania vo výške 150,86 €, úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 14.770,21 € od 29.03.2016 do zaplataenia, nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 498,38 € a zmluvnou pokutou vo výške 1.588,20 €, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň si uplatnil trovy konania. Žalobca k žalobe pripojil Zmluvu o poskytnutí podpory č. XXX/XXXX/XXXX zo dňa 12.12.2000, Faktúru č. XX/XXXX zo dňa 11.01.2001, Príkaz na úhradu zo dňa 16.01.2001, Históriu pohybov na účte č. XXXXXXXXXXXX, Výzvu na úhradu zo dňa 14.05.2015 spolu s doručenkou, Odstúpenie od úverovej zmluvy zo dňa 12.02.2016 spolu s doručenkou a plnomocenstvo udelené zástupcovi žalobcu.

2. Dňa 19.12.2016 bolo súdu doručenie vyjadrenie žalobcu označené ako „Vyjadrenie žalobcu k problematike spotrebiteľských právnych vzťahov v kontexte aktuálnej judikatúry, Úprava žalobného návrhu.“ Žalobca sa v tomto podaní vyjadril k pojmu dodávateľ v kontexte spotrebiteľskej zmluvy, k negatívnemu vymedzeniu pojmu spotrebiteľský úver a upravil žalobný návrh zo dňa 26.08.2016 tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 14.770,21 € spolu s úrokom za obdobie do 12.02.2016 vo výške 1.111,80 €, úrokom vo výške 3,60 % ročne zo sumy 14.770,21 € od 29.03.2016 do zaplataenia, úrokom z omeškania vo výške 150,86 €, úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 14.770,21 € od 29.03.2016 do zaplataenia, nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 498,38 € a zmluvnou pokutou vo výške 1.588,20 €, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň si uplatnil trovy konania. Uvedené podanie posúdil súd ako zmenu žaloby nakoľko došlo k uvedeniu rozdielného úroku za obdobie do 12. 02. 2016 a to vo výške 1111,83 €. Súd nerozhodoval o pripustení zmeny žaloby v zmysle § 141 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), nakoľko v čase doručenia zmeny žaloby nebola žaloba s prílohami doručená žalovanému. K doručeniu žaloby s prílohami ako aj zmenou žaloby žalovanému došlo až dňa 29. 08. 2017 tak, ako to vyplýva z č. I. 57 spisu. Dňa 15.05.2017 bolo súdu doručenie podanie žalobcu, v ktorom sa žalobca vyjadril k rozsudkom súdov Slovenskej republiky, k právnej istote s poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011, č. k. IV. ÚS 499/2011-25 a uplatnil si za toto podanie trovy právneho zastúpenia vo výške 414,94 €. Dňa 08.06.2018 bolo súdu doručenie podanie žalobcu označené ako „Vyjadrenie žalobcu - právny rozpor vecí“, v ktorom sa žalobca vyjadril k účinnosti Zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, k účinnosti § 52 Občianskeho zákonníka, k uplatneniu príslušenstva pohľadávky po odstúpení od zmluvy, k povahe sporu vzhľadom na priradenie do spisového registra a uplatnil si za toto podanie trovy právneho zastúpenia vo výške 415,38 €. Dňa 05.11.2018 bolo súdu doručenie podanie žalobcu označené ako „Vyjadrenie žalobcu k aktuálnej judikatúre Krajských súdov - právne stanovisko“ za ktoré si uplatnil trovy právneho zastúpenia vo výške 415,38 €. Dňa 12.04.2019 bolo súdu doručenie podanie žalobcu označené ako „Vyjadrenie žalobcu k aktuálne prebiehajúcej sporu sp. zn. 6Csp/78/2016“, v ktorom sa žalobca vyjadril k vzniku § 52 Občianskeho zákonníka, k problematike formulárových zmlúv, k inštitucionálnej analógii z krajín EU, k rozhodovacej činnosti súdov SR v skutkovo a právne totožných veciach, kde bol žalobca úspešným účastníkom konania, a uplatnil si za toto podanie trovy právneho zastúpenia vo výške 416,09 €.

3. Zástupkyňa žalovaného uviedla, že žalovaný by chcel objasniť okolnosti, pre ktoré sa dostal do platobnej neschopnosti a pre ktoré prišiel k neplneniu záväzku, vyplývajúceho zo zmluvy so žalobcom. Žalovaný použil peňažné prostriedky v súlade so zmluvou, ktorú uzavrel so žalobcom, pričom ich poskytol spoločnosti za účelom výstavby nehnuteľnosti, ktorá mala byť neskôr prevedená do jeho vlastníctva. Zhotoviteľ, t.j. spoločnosť, ktorá mala nehnuteľnosť postaviť, túto svoju povinnosť nespĺnila a to napriek opakovaným výzvam žalovaného, na čo postupoval žalovaný tak, že v dôsledku nespĺnenia povinnosti ani v dodatočne poskytnutej lehote, odstúpil od zmluvy so zhotoviteľom a zároveň ho vyzval na vrátenie peňažných prostriedkov, ktoré žalovanému poskytol žalobca. Napriek opakovaným urgenciám si zhotoviteľ túto povinnosť nespĺnil a žalovaný bol preto nútený uplatňovať si svoje nároky súdnou cestou, výsledkom čoho bolo aj rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 9C/207/2008-111, potvrdené rozhodnutím KS Bratislava 8Co/697/2013. Napriek týmto právoplatným rozhodnutiam k vráteniu ani k vymoženiu týchto peňažných prostriedkov neprišlo, nakoľko zhotoviteľ sa vyhol splneniu tejto povinnosti tak, že obchodnú spoločnosť zlúčil s inou obchodnou spoločnosťou a nehnuteľnosť, ktorú mal previesť do vlastníctva žalovaného predal. Žalovaný sa snažil zabrániť týmto krokom, a to najmä tak, že podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré mu súd prvej inštancie vyhovel avšak na odvolanie zhotoviteľa Krajský súd v Bratislave rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, čo zhotoviteľovi umožnilo tak ako sme uviedli

nehnutelnosti, ktoré mali byť prevedené do vlastníctva žalovaného scudzit' tretej osobe. Výsledok je teda taký, že žalovaný nedisponuje nehnuteľnosťou, na ktorú boli poskytnuté peňažné prostriedky zo strany žalobcu a nedisponuje ani peňažnými prostriedkami, ktoré mu žalobca poskytol. A to napriek všetkému úsiliu, ktoré na ich získanie vynaložil. Pokiaľ ide k ostatným nárokom uplatneným spolu s istinou, žalovaný sa oboznámil s podaniami žalobcu, ktorými primárne argumentuje, že zmluvný vzťah medzi ním a žalovaným nie je spotrebiteľským vzťahom. Žalovaný sa s týmito argumentmi nestotožňuje, a to z dôvodu, že samotná zmluva, ktorá je súčasťou súdneho spisu, v článku 12.3 odkazuje na iné, na použitie Občianskeho zákonníka a zároveň poukazujeme na to, že rozhodovacia prax v predmetnej otázke nie je jednotná a sudy posudzujú vzťah z danej zmluvy aj ako spotrebiteľský vzťah, čo vyplýva aj z aktuálnych súdnych rozhodnutí. Poukazujeme napríklad na rozhodnutie KS Prešov 1Co/35/2018, taktiež rozhodnutie KS Prešov 7Co/1/2016, ako aj rozhodnutie KS Prešov 1Co/278/2014. Spotrebiteľský vzťah medzi žalobcom a žalovaným je preto potrebné zohľadniť pri posudzovaní nároku na úrok z omeškania, zmluvne dojednaný úrok ako aj zmluvnú pokutu. Ďalej uviedol, že v prípade ak bude mať súd za to, že základ nároku, t.j. najmä istina je dôvodná, žiadal, aby súd rozhodol tak, že povolí splátky tejto istiny v rozsahu 100,- € mesačne, čo odôvodňujeme tým, že žalovaný nedisponuje žiadnym nehnuteľným majetkom, žalovaný nedisponuje žiadnym hodnotným hnutelným majetkom, žalovaný má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, býva v podnájme, v súčasnosti ukončuje podnikateľskú činnosť a od septembra sa plánuje zamestnať. Napokon ak teda súd bude mať za to, že základ nároku je dôvodný, žiadal, aby pri rozhodovaní nároku trov konania aplikoval ustanovenie § 257 CSP, nakoľko mal za to, že sú tu dané okolnosti hodné osobitého zreteľa na strane žalovaného, čo vyplýva nielen z prezentovaných okolností, pre ktoré sa dostal do platobnej neschopnosti, ale aj zo sociálneho postavenia žalobcu, tak ako sme uviedli v rámci argumentácie o povolení splátok. Zároveň nepriznanie nároku na náhradu trov konania by neprišlo ku vzniku závažnej ujmy na strane žalobcu, pričom zdôraznil, že napriek právnomu zastúpeniu ide v danom prípade viac menej o formulárové žaloby, kde sú skutkové okolnosti takmer rovnaké, argumentácia žalobcu je totožná, čo vyplýva aj z ním predložených rozhodnutí. Zástupkyňa žalovaného krátkou cestou založila do spisu Odstúpenie od zmluvy zo dňa 17.2.2006, kópiu rozsudku OS Bratislava II - 9C/207/2008 a uznesenie KS Bratislava č. k. 8Co/697/2013. Kópiu týchto listín zároveň krátkou cestou doručila zástupkyňi žalobcu.

4. Zástupkyňa žalobcu v reakcii na vyjadrenie žalobcu uviedla, že skutkové okolnosti, ktoré uvádza zástupca žalovaného nie sú relevantné pre toto konanie, nakoľko použitie finančných prostriedkov žalovaný nemá vplyv na jeho povinnosť vrátiť finančné prostriedky z titulu zmluvy o úvere a následného odstúpenia od zmluvy. Čo sa týka spotrebiteľského charakteru sporu dovoľujem si súdu predložiť rozsudok NS SR č.k. 4Cbo/106/2018 zo dňa 29.4.2019, kde NS SR konštatoval, že zmluva o poskytnutí podpory uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a rovnako nie je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka. Nakoľko v tomto prípade ide o právny záväzný názor NS, tvrdenia žalovaného o spotrebiteľskom charaktere sporu považujeme za vyvrátené. Vzhľadom na uvedené trváme na podanej žalobe aj v časti uplatneného príslušenstva pohľadávky, pričom navrhovanú splátku zo strany žalovaného považujeme za neadekvátnu. Poukazujem na to, že výška anuitnej splátky bola u žalovaného stanovená vo výške 98, 88 € a vzhľadom na odstúpenie od úverovej zmluvy tento návrh považujem za neadekvátny. V prípade, že by súd zobral do úvahy návrh žalovaného o povolenie splátkového kalendára, žiadame, aby súd vykonal dokazovanie majetkových, finančných a sociálnych pomerov žalovaného. Dovoľujem si tiež poukázať na skutočnosť, že aplikácia § 257 CSP v tomto prípade nie je dôvodná, nakoľko v tomto spore nebol preukázaný zo strany žalovaného žiadny dôvod hodný osobitého zreteľa. Žalovaný sa v priebehu súdneho konania žiadnym spôsobom k uplatnenému nároku nevyjadril, nekontaktoval žalobcu, či už v rámci predsúdneho konania, ale ani v rámci súdneho konania. V zmysle CSP má každý právo dať sa zastúpiť, žalobcu nevynímajúc, pričom žalobca toto právo využil, čo nie je dôvod na nepriznanie nároku trov konania.

5. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Komárno ako súd prvej inštancie v spore takto rozhodol (výrok IV. v dopĺňacom rozsudku):

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 14.770,21 € spolu s úrokom za obdobie do 12.02.2016 vo výške 532,41 €, úrokom vo výške 3,60 % ročne zo sumy 14.770,21 € od 29.03.2016 do zaplataenia, úrokom z omeškania vo výške 150,86 €, úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 14.770,21 € od 29.03.2016 do zaplataenia, a zmluvnou pokutou vo výške 1.588,20 €, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 498,38 € z a m i e t a .

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

(IV.) Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok za obdobie do 12. 02. 2016 vo výške 579,39 € a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

6. Súd prvej inštancie ustálil nasledovný skutkový stav veci (sporu):

7. Súd mal preukázané, že dňa 12.12.2000 žalobca so žalovaným uzatvorili Zmluvu o poskytnutí podpory č. zmluvy XXX/XXXX/XXXX podľa ustanovení zákona Národnej rady SR č. 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania a následných predpisov vo forme úveru.

8. Súd mal ďalej za preukázané, že na základe uvedenej Zmluvy o poskytnutí podpory a to článku II bola žalovanému ako dlžníkovi poskytnutá podpora formou úveru vo výške 600.000,- Sk, pri základnej úrokovej sadzbe 3,6 % s lehotou splatnosti 30 rokov. Podľa článku IV žiadateľ sa zaväzuje splatiť veriteľovi celý úver so základnou úrokovou sadzbou vo výške 3,6 % na účet v banke. Dlžník sa súčasne zaväzuje, že dlh, ktorý sa skladá z úveru a úroku, bude splácať pravidelnými mesačnými splátkami a to tak, že platba bude vykonaná vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas lehoty celej splatnosti úveru.

9. Súd mal ďalej za preukázané, predovšetkým z histórie pohybov na účte na č. I. 32 spisu, že žalovaný sa dostal s plnením dlhu do omeškania, a preto mu žalobca zaslal Výzvu na úhradu zo dňa 14.05.2015 ktorou žalovaného vyzval na úhradu dlhu 13 omeškaných splátok, ktorá bola žalovanému doručená dňa 18.05.2015. Žalobca odstúpil od zmluvy o úvere podaním zo dňa 12.02.2016, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 26.02.2016, čím sa stal splatný celý dlh. V odstúpení bol žalovaný vyzvaný, aby dlžnú sumu uhradil v lehote 30 dní od doručenia odstúpenia. Dlžná suma pozostávala z istiny vo výške 14.770,21 €, úroku ku dňu 11.01.2016 vo výške 1.111,80 €, úroku z omeškania 150,86 € a zmluvnej pokuty vo výške 1.588,20 €. Z histórie pohybov na účte vyplýva, že ku dňu 11. 01. 2016 bol žalovaný v omeškaní z 21 splátkami vo výške 2076,48 €.

10. Žiadnu z vyššie uvedených skutočností žalovaný nespochybňoval.

11. Podľa článku IV bod 4.2 až 4.3 Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru (ďalej len „Zmluva“) prvá až 359 mesačná splátka je stanovená čiastkou vo výške 2.728,00 Sk. Posledná splátka je zostatok dlhu.

12. Podľa článku VIII Zmluvy, zmluvné strany sa pre prípad poručenia zmluvných povinností, alebo iných právnych predpisov, ktoré majú priamy vzťah k uzavretej zmluve dohodli na spôsobe uplatnenia nasledovných sankcií:

13. Podľa bodu 8.1. Zmluvy, v prípade, ak dlžník poskytnutú podporu použije inak, ako je účelovo viazaná, je povinný v súlade so zákonom NS SR 303/95 Z. z. tieto vrátiť do fondu a súčasne uhradiť aj úrok vo výške 0,2% za každý deň neoprávneného použitia, maximálne do výšky 2 násobku poskytnutej podpory. Lehota na vrátenie je určená do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o odstúpení od zmluvy a výzvy k vráteniu.

14. Podľa bodu 8.2. Zmluvy, oneskorené úhrady aspoň 3 splátok sa považujú za neoprávnené použitie prostriedkov fondu.

15. Podľa bodu 8.3. Zmluvy, v prípade, ak dlžník mešká so zaplatením viac ako 2 splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, alebo niektorú dlžnú splátku, ktorá bola akceptovaná po dohode s fondom neuhradí ani na výzvu, fond je oprávnený zastaviť čerpanie podpory v banke, ak ešte nebola podpora vyčerpaná. Fond je oprávnený zvýšiť úrokovú sadzbu 0,5 % pre každú nesplatenú časť podpory. Toto právo si fond môže uplatniť pri každom opakovanom porušení podmienok pri splácaní podpory.

16. Podľa bodu 8.4. Zmluvy, v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve.

17. Podľa bodu 8.5. Zmluvy, Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade naplnenia bodu 8. 4. je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z celej dlžnej sumy v termíne do tridsiatich dní od doručenia výzvy dlžníkovi.

18. Žalovaný namietal, že samotná zmluva, ktorá je súčasťou súdneho spisu, v článku 12.3 odkazuje na použitie Občianskeho zákonníka a zároveň poukázal na to, že rozhodovacia prax v predmetnej otázke nie je jednotná a sudy posudzujú vzťah z danej zmluvy aj ako spotrebiteľský vzťah, čo vyplýva aj z aktuálnych súdnych rozhodnutí. Poukázal napríklad na rozhodnutie KS Prešov 1Co/35/2018, taktiež rozhodnutie KS Prešov 7Co/1/2016, ako aj rozhodnutie KS Prešov 1Co/278/2014. Spotrebiteľský vzťah medzi žalobcom a žalovaným je preto potrebné zohľadniť pri posudzovaní nároku na úrok z omeškania, zmluvne dojednaný úrok ako aj zmluvnú pokutu.

19. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na zistený skutkový stav veci, citované ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (§ 1 ods. 3 písm. p/), citované ustanovenia zák. č. 607/2003 Z. z. o štátnom фонде rozvoja bývania v znení účinnom od 01. 07. 2009 do 14. 10. 2012 (§ 1 ods. 1 a 2, § 2 ods. 1 a 2, § 3, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 až 5 a ods. 8, § 8 ods. 1 písm. a/ a b/), citované ustanovenia Obchodného zákonníka (ObZ - zák. č. 513/1992 Zb. - § 497, § 344, § 349 ods. 1, § 365 ods. 1, § 369 ods. 1 a 2 a § 506) a citované ustanovenia Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. (§ 10c a § 3), odôvodnil nasledovne:

20. Žalovaný namietal, že samotná zmluva, ktorá je súčasťou súdneho spisu, v článku 12.3 odkazuje na použitie Občianskeho zákonníka a zároveň poukázal na to, že rozhodovacia prax v predmetnej otázke nie je jednotná a sudy posudzujú vzťah z danej zmluvy aj ako spotrebiteľský vzťah, čo vyplýva aj z aktuálnych súdnych rozhodnutí. Poukázal napríklad na rozhodnutie KS Prešov 1Co/35/2018, taktiež rozhodnutie KS Prešov 7Co/1/2016, ako aj rozhodnutie KS Prešov 1Co/278/2014. Spotrebiteľský vzťah medzi žalobcom a žalovaným je preto potrebné zohľadniť pri posudzovaní nároku na úrok z omeškania, zmluvne dojednaný úrok ako aj zmluvnú pokutu.

21. Z uvedeného zákonného vymedzenia potom jednoznačne vyplýva, za akým účelom je žalobca oprávnený použiť finančné prostriedky, ako aj skutočnosť, že nevykonáva obchodnú, resp. podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ktorý by následne prerozdeľoval. Samotné hospodárenie žalobcu sa v zmysle zákona o ŠFRB v znení účinnom od 01.07.2009 do 14.10.2012 riadi schváleným rozpočtom, ktorý je napojený na rozpočet ministerstva, ktoré zároveň vykonáva aj správu tohto fondu. Za samotné hospodárenie s prostriedkami fondu zodpovedá riaditeľ (§ 6 ods. 4), pričom prostriedky fondu sú vedené na osobitnom účte v Štátnej pokladnici.

22. Samotný zákon o ŠFRB v znení účinnom od 01.07.2009 do 14.10.2012 vo svojom § 9 stanovuje výšku podpory, ako aj obdobie, na ktoré je možné úver poskytnúť, pričom v § 10 stanovuje prísne podmienky poskytnutia podpory, ktoré žiadateľ musí preukázať. V ustanovení § 12 zákona sú taxatívne vymedzené jednotlivé náležitosti, ktoré každá zmluva o poskytnutí podpory musí obsahovať, pričom až samotný fond rozhodne, či uzavrie so žiadateľom zmluvu.

23. Z vyššie uvedeného je preto potrebné uzavrieť, že žalobca bol vytvorený zákonom ako štátny fond a zároveň právnická osoba. Zriadený bol predovšetkým na plnenie osobitných úloh štátu, a to financovanie štátnej bytovej politiky, pričom novelou zákona o ŠFRB došlo aj k rozšíreniu taxatívne vymedzených účelov podpory a rovnako okruhu žiadateľov. S poukazom na uvedené je preto nesporné, že ŠFRB plní úlohy a vykonáva činnosť za presne stanovených podmienok vymedzených zákonom o ŠFRB, resp. ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, prostredníctvom ktorých dochádza k napĺňovaniu štátnej bytovej politiky, ktorú realizuje štát predovšetkým prostredníctvom podpory rozvoja a realizuje ju Štátny fond rozvoja bývania. Ako už bolo vyššie uvedené, žalobca ako účelový fond je síce samostatnou právnickou osobou so sídlom v Bratislave, avšak svoju činnosť nevykonáva nezávisle a samostatne. Na čele fondu je riaditeľ, ktorého vymenováva a odvoláva minister, pričom toto ministerstvo vykonáva i samotnú správu fondu. Samotné použitie prostriedkov fondu prísne upravuje zákon (§ 4), pričom tieto

prostriedky sú vedené na osobitných účtoch v Štátnej pokladnici a kontrolu hospodárenia s prostriedkami fondu vykonáva Ministerstvo financií SR.

24. S poukazom na vyššie uvedené je preto dôvodná námietka žalobcu v tom smere, že nemá postavenie dodávateľa tak, ako to má na mysli § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podnikaním v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo svojom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

25. Napriek tomu, že žalobca je právnickou osobou s právnou subjektivitou, jej správu podľa zákona vykonáva ministerstvo (v súčasnosti podľa § 2 ods. 1 zákona č. 150/2013 Z. z. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky), hospodári podľa schváleného rozpočtu, ktorý je napojený finančnými vzťahmi na rozpočet menovaného ministerstva a jeho prostriedky je možné použiť len na 3 účely, a to: a) podpory poskytované na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, b) realizáciu vládneho programu zatepľovania, c) správu fondu, teda nedochádza tu k prerozdeľovaniu zisku ako je to pri iných obchodných spoločnostiach. Žalobca je viazaný zákonom, ktorý mu určuje, na aký účel môže použiť prostriedky fondu. Zároveň je potrebné prihliadnúť aj na tú skutočnosť, na ktorú poukazuje aj samotný žalobca, že ŠFRB neposkytuje podpory (úvery) v nadštandardnom princípe trhového hospodárstva za účelom dosiahnutia čo najvyššieho zisku. Práve naopak, podporu zo ŠFRB je možné poskytnúť len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom ustanovených podmienok, ktoré sú pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by vedel obstaráť finančné prostriedky na kapitálovom trhu.

26. Na základe vyššie uvedeného preto súd dospel k záveru, že žalobca - ŠFRB nespĺňa definíciu dodávateľa podľa § 52 ods. 3 OZ. Je účelovým fondom, ktorý v zmysle jednoznačnej definícií pojmu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 OZ nespĺňa pojmové znaky dodávateľa, to znamená, že v danom prípade nie je možné zmluvu o poskytnutí podpory, ktorú uzavrel žalobca so žalovanými považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ. To, že predmetná zmluva nie je zmluva o spotrebiteľskom úvere ani v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z. je nesporné.

27. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, súd dospel k záveru, že zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru bola uzatvorená podľa Obchodného zákonníka, je preto potrebné ju považovať za úverovú zmluvu v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a aplikovať naň režim Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodného zákonníka“).

28. Za obchodné záväzkové vzťahy považuje právna úprava aj ďalšie vzťahy bez zreteľa na povahu účastníkov, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 261 ods. 3 písm. d/ ObZ; právne vzťahy založené zmluvou o úvere (§ 497 Obchodného zákonníka) preto zo zákona reprezentujú doktrinálnu kategóriu tzv. „absolútnych obchodov“. Jej rozhodujúcim znakom je forma (typ vzťahu, nie jeho subjekty; nevyžaduje sa, aby išlo výlučne o vzťah medzi podnikateľmi). V právnom vzťahu vyplývajúcom zo zmluvy o úvere, ako aj v právnom vzťahu, ktorý vznikne zo zabezpečenia záväzku dlžníka v takomto vzťahu sa jeho subjekty riadia Obchodným zákonníkom. Skutočnosť, že ide o absolútny obchod, vylučuje dohodu strán o voľbe Obchodného zákonníka v zmysle § 262 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka. Ide teda o kogentnú povahu citovaného právneho ustanovenia, ktoré spôsobuje, že vzťahy, ktoré vznikajú pri zabezpečení záväzkov z úverovej zmluvy sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka (rozsudok NS SR 1Cdo 120/2010 z 29. 03. 2012).

29. Odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy. Zánik zmluvy nastáva k dobe účinnosti právneho úkonu, ktorým oprávnená strana odstúpila od zmluvy. Tým sa Obchodný zákonník odlišuje od Občianskeho zákonníka, kde odstúpenie od zmluvy má účinky „ex tunc“, t. j. že zmluva sa zruší od počiatku, kým pri obchodno-záväzkových vzťahoch odstúpenie od zmluvy má účinky „ex nunc“, to znamená, že zánik zmluvy nastáva v dobe účinnosti právneho úkonu, ktorým oprávnená strana odstúpila od zmluvy. V dobe účinku odstúpenia od zmluvy zanikajú práva, ktoré vyplývajú priamo z obsahu zmluvy, ale nie práva, ktoré vznikli v dôsledku porušenia zmluvy. To znamená, že v zmysle § 351 ods. 1 ObZ odstúpením od zmluvy nezaniká nárok na náhradu škody, ktorá vznikla v dôsledku odstúpenia od zmluvy, nezanikajú ani zmluvné povinnosti týkajúce sa voľby práva alebo voľby Obchodného zákonníka podľa § 262 Obchodného zákonníka, ani ustanovenia upravujúce riešenie

sporov medzi zmluvnými stranami a iné ustanovenia, ktoré podľa prejavenej vôle strán, ale vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po skončení zmluvy.

30. Na základe prevedeného dokazovania, zisteného skutkového stavu ako aj jeho právnej kvalifikácie súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu čiastočne je dôvodná. Dňa 12.12.2000 žalobca so žalovaným uzatvorili Zmluvu o poskytnutí podpory č. zmluvy XXX/XXXX/XXXX podľa ustanovení zákona Národnej rady SR č. 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania a následných predpisov vo forme úveru, na základe čoho boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 600.000,- Sk, pri základnej úrokovej sadzbe 3,6 % s lehotou splatnosti 30 rokov. Žalovaný sa zaviazal, že dlh bude splácať v pravidelných mesačných splátkach vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti úveru vo výške prvej až 359 mesačnej splátky výške 2.728,00 Sk. Posledná splátka je zostatok dlhu. Pasívnu legitimáciu žalovaného mal súd preukázanú zo zmluvy o poskytnutí podpory. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k názoru, že predmetnú zmluvu nie je možné považovať za spotrebiteľskú zmluvu z nasledovných dôvodov. Žalobca uzavrel zmluvu s fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, avšak zo strany žalobcu nešlo o osobu dodávateľa ako to zákon vyžaduje pre uzavretie spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca totiž nevystupoval ako dodávateľ, t.j. osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom žalobca zároveň nie je podnikateľom v zmysle § 2 odsek 1, 2 OBZ, nakoľko nevykonáva sústavnú činnosť vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Uvedené vyplýva zo samotného postavenia žalobcu upraveného v zákone o Štátnom fonde rozvoja bývania, v zmysle ktorého je žalobca finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu a správcom žalobcu je (pozn. súdu v súčasnosti) Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Zo samotnej definície žalobcu je preto zrejmé, že sa nejedná o podnikateľský subjekt a teda subjekt zriadený za účelom dosiahnutia zisku. Súd predmetnú zmluvu o úvere preto posudzoval podľa § 497 Obchodného zákonníka nakoľko v zmysle § 261 odsek 6 písm. d) Obchodného zákonníka sa zmluva o úvere spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, nakoľko sa jedná o obchodný záväzkový vzťah. V zmysle § 263 odsek 1 navyše nie je možné sa od uvedeného zákonného ustanovenia (§ 261) odchýliť, či vylúčiť jeho aplikáciu.

31. Nakoľko žalovaný poskytnutý úver nespĺcal riadne a včas a to ani po výzve, žalobca odstúpením od úverovej zmluvy zo dňa 12.02.2016 odstúpil od predmetnej úverovej zmluvy v zmysle čl. VIII. bod 4 zmluvy.

32. Žalovaný skutkové tvrdenia žalobcu ohľadom nároku a ani jeho výšky v spore nerozporoval. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca mal záujem so žalovaným uzatvoriť aj mimosúdnu dohodu, na ktorú žalovaný nereagoval. Vzhľadom na skutočnosť, že súd mal preukázané tvrdenia žalobcu v časti uplatneného nároku ako aj jeho výšky (v spore rozporovaný nebol), teda skutočnosti tvrdené žalobcom považoval za nesporné, zaviazal žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

33. Súd ďalej priznal žalobcovi zmluvný úrok vo výške 3,6 % ročne vyčíslený ku dňu odstúpenia vo výške 1111,80 € a zmluvný úrok vo výške 3,60 % ročne zo sumy 14.770,21 € od 29.03.2016 (dátum prevzatia odstúpenia + 30 dňová lehota na zaplatenie) do zaplatenia. Súd je za to, že v prípade odstúpenia podľa § 506 ObZ je žalobca oprávnený požadovať, aby žalovaný vrátili dlžnú sumu spolu s úrokmi a nielen úroky vyčíslené ku dňu odstúpenia, nakoľko žalovaný ďalej disponuje poskytnutými finančnými prostriedkami až do ich vrátenia a preto by nebolo spravodlivé a správne, keby platil zmluvné úroky len ku dňu odstúpenia od zmluvy a pritom naďalej disponovali s peňažnými prostriedkami žalobcu bez poskytnutia protiplnenia.

34. Zároveň sa žalovaný dostal do omeškania z nesplatených splátok splatnými pred odstúpením od Zmluvy, t. j. nesplateným úrokom z omeškania z týchto nesplatených splátok vo výške 150,86 €. Zároveň súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle § 517 odsek 1, 2 OZ s poukazom na nariadenie vlády SR č. 87/95 Zb. účinného v čase vzniku omeškania, nakoľko mal preukázané, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou dlhu po zosplatnení úveru. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením dlhu a preto súd žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 14.770,21 € od 29.03.2016 do zaplatenia, Navyše, v prípade odstúpenia podľa bodu 8.5. Zmluvy vzniklo žalobcovi právo na zmluvnú pokutu vo výške 10% z celej dlžnej sumy (istina 14.770,21 € + zmluvný

úrok ku dňu odstúpenia vo výške 1111,80 €) x 0,1, ktorá predstavuje 1.588,20 €. Súd s poukazom na výšku poskytnutého úveru ako aj s poukazom na dobu splatnosti uvedeného úveru mal za to, že dojednaná zmluvná pokuta bola dojednaná v súlade so zákonom. Súd poukazuje na to, že od začiatku samotného zmluvného vzťahu, teda od roku 2000, kedy bola predmetná Zmluva uzavretá, žalovaný nijakým spôsobom jednotlivé ustanovenia predmetnej Zmluvy nenamietal, nespochybňoval, nenamietal žiadne zo zmluvných podmienok.

35. Žalovaný vo svojich vyjadreniach argumentoval že v prípade, že by mal súd za to, že nárok žalobcu by bol dôvodný, žiadal, aby súd mu povolil žalovanú pohľadávku s príslušenstvom uhradiť v splátkach vo výške 100 € mesačne. Žalovaný napriek poskytnutej lehote však žiadnym spôsobom, tak, ako uviedol aj žalobca nepreukázal svoje súčasné zárobkové pomery, od podania predmetnej žaloby nedošlo z ich strany ani len k čiastočnej úhrade. V priebehu celého konania podľa názoru súdu žalovaný neprodukoval ani jeden relevantný dôkaz, na základe ktorého by sa dala posúdiť finančná situácia žalovaného a na základe ktorého by bol následne súd oprávnený rozhodnúť o výške splátky v takej sume, ktorá by zodpovedala celkovým osobným a majetkovým pomerom žalovaného. Súd preto v ďalšom konaní (a ani z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise) nemal preukázané také majetkové, osobné a rodinné pomery žalovaného, ktoré by odôvodňovali možnosť súdu rozhodnúť o povolení zaplatenia dlžnej istiny s príslušenstvom v splátkach. Súd na dôvažok k výške splátok požadovaných žalobcom uvádza, že vzhľadom na celkovú výšku dlhu by boli neprimerané k sume, na ktorej zaplatenie súd žalovaného zaviazal. Súdom priznaná suma splácaná v splátkach navrhovaných žalovaným by neúmerne zaťažovala žalobcu, splatenie celkovej sumy by sa neprimerane predĺžilo, keďže k úhrade pohľadávky by prišlo až po vyše 15 rokoch. Pre úplnosť súd dodáva, že žalovaný má možnosť dohodnúť sa o splátkach priamo so žalobcom.

36. Súd preto v súlade § 232 ods. 3 CSP (Civilný sporový poriadok - zákon č. 160/2015 Z. z.) určil, že žalovaný je povinný svoj dlh zaplatiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku vyhláseného dňa 04.10.2019.

37. Na základe vyššie uvedeného preto rozhodol tak, ako je uvedené v prvom výroku tohto rozsudku.

38. Okrem istiny, úrokov, zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, žalobca požadoval aj náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 498,38 eura, avšak v tomto ohľade súd nevzhladol nárok žalobcu za preukázaný, a preto ho nepovažoval v tejto časti za dôvodný. Mal pritom za to, že výzva, ktorou žalobca vyzýval žalovaného na zaplatenie pohľadávky a Odstúpenie od zmluvy pred tým, než podal návrh na súd, boli úkony, ktoré bezprostredne nesúviseli s následným súdnym konaním. Tieto trovy vznikli strane sporu korešpondenciou pred začatím súdneho konania. Súd vychádzal pritom z rozhodovacej praxe Krajského súdu v Nitre, ktorý v konaniach vedených pod sp. zn. 9Co/286/2009, 9Co/188/2009 a atď. ustálil, že náklady uplatnené v predsúdnom štádiu sa musia týkať zročnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. Spojitosť týchto trov s určitým konaním musí preukázať ten, kto sa domáha ich náhrady. V zmysle uvedeného však žalobca žiadny dôkaz neprodukoval.

39. O nároku na náhradu trov konania v časti žalovanej sumy 14770,21 € s prísl. súd rozhodol podľa § 255 odsek 1 CSP s poukazom na § 262 odsek 1 CSP a žalobcovi úspešnému v konaní priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

40. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním okrem zamietajúceho výroku II. napadol len žalovaný, domáhajúci sa v napadnutých častiach jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, keď požadoval priznanie mu aj nároku na náhradu trov konania. Ohľadom odvolacích dôvodov poukázal na ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP, keď zároveň učinil návrh na prerušenie konania a to do právoplatného skončenia prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie, ktoré konanie vyvolal Krajský súd v Prešove v konaní pod sp. zn. 24Co/11/2016 po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/106/2018, kde sa vyrieši otázka postavenia žalobcu a to aj vo väzbe na záväzkový vzťah, t. j. či ide alebo nejde o spotrebiteľskú zmluvu. V dôvodoch odvolania poukázal na nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, keď za nedostatočne odôvodnené je potrebné

považovať záver, že v danom prípade sa nejedná o spotrebiteľský vzťah, keď súd sa na žiadnom mieste odôvodnenia nevysporiadal s jeho argumentáciou ohľadne odlišnej rozhodovacej praxe a to s poukazom na označené rozhodnutia Krajského súdu v Prešove (sp. zn. 1Co/35/2018, 7Co/1/2016 a 1Co/278/2014), keď sa taktiež nevysporiadal s jeho argumentom o tom, že samotná zmluva v čl. 12.3 odkazuje na použitie Občianskeho zákonníka a nie teda na použitie ObZ ako sa v odôvodnení snaží navodiť prvoinštančný súd. Prvoinštančný súd sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré sú všeobecne dostupné ohľadne jeho majetkových pomerov ako konateľa a spoločníka spoločnosti BAUPLANART s.r.o., kedy v neposlednom rade v odôvodnení rozhodnutia absolútne absentuje odôvodnenie rozhodnutia o trovách konania, keď s poukazom na okolnosti hodné osobitného zreteľa žiadal rozhodnúť o trovách v zmysle ust. § 257 CSP, teda uvedené nedostatky robia odôvodnenie rozsudku arbitrárnym a nepreskúmateľným, vnútorne rozporným a nekonzistentným. K nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci poukázal na to, že otázka charakteru predmetného vzťahu zakladá v prejednávanej veci dôvod na prerušenie konania, ako to v spore uvádzal, keď v prípade žalobcu sa jedná o právnickú osobu, ktorá má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom a charakter jeho činnosti je potom obchodný s dôsledkom možnosti ho subsumovať pod dodávateľa, ako to vymedzuje ust. § 52 ods. 3 OZ. Je nepochybné, že na daný právny vzťah sa použijú aj ust. ObZ, ale pre celkové posúdenie právneho vzťahu je potrebné použiť aj ustanovenia spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 - § 54 OZ, ktoré ustanovenia je potrebné použiť najmä v súvislosti s odstúpením žalobcu od zmluvy, keď on je tak povinný vrátiť maximálne istinu úveru. Aj z obsahu úverovej zmluvy vyplýva, že už pri uzatvorení zmluvy predpokladali ako účastníci zmluvy aplikáciu OZ na vzniknutý záväzkový vzťah, čo deklarovali aj v záverečných ustanoveniach a z čoho potom vyplýva, že v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 OZ). Pri posudzovaní právneho vzťahu preto súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že v prejednávanej veci o spotrebiteľský vzťah nejde. K povoleniu splácať dlh v splátkach, o čo v priebehu konania žiadal, žalovaný zopakoval relevantné skutkové okolnosti k tejto jeho žiadosti, keď poukázal na to, že je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a na osobné a majetkové pomery sporových strán, výšku priznaného plnenia a jeho platobnú schopnosť a ním prejavenu snahu o plnenie záväzku, ako aj prihliadať na dobu, v rámci ktorej by došlo vykonaním plnenia v splátkach k zaplateniu prisúdenej sumy bez neúmerneho zvýhodnenia dlžníka na úkor veriteľa. V tejto časti považuje rozhodnutie prvoinštančného súdu za právne nesprávne. K rozhodnutiu o trovách konania poukázal na ust. § 257 CSP, keď podľa jeho názoru v danom prípade sú jednoznačne splnené predpoklady hypotézy uvedeného zákonného ustanovenia, ktoré vyplývajú jednak zo skutkových okolností, ako aj z pomerov sporovej strany s tým, že nepriznanie nároku na náhradu trov konania nebude mať negatívny dopad na majetkové pomery žalobcu.

42. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, keď si uplatnil aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Prejudiciálna otázka mala byť položená zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 4Cdo/106/2018, vzhľadom na čo považuje návrh na prerušenie konania za nedôvodný s potrebou jeho zamietnutia. Námietku nedostatočnosti odôvodnenia rozsudku považuje za účelovú, keď žalovaný presne nešpecifikuje, v čom tvrdený nedostatok spočíva a samotná skutočnosť jeho nesúhlasu s rozhodnutím súdu nestačí, keď on sa s odôvodnením napadnutého rozsudku v plnom rozsahu stotožňuje. Ohľadom splátok bolo povinnosťou žalovaného predložiť potrebné dôkazy, keď prvoinštančný súd sa v bode 62. odôvodnenia rozsudku so žiadosťou žalovaného vysporiadal. On sa žiadnym spôsobom nezúčastňuje súťaže na úverovom trhu, nemá v tomto smere žiadneho konkurenta, je zriadený zákonom a nemá teda postavenie dodávateľa služieb v zmysle smernice rady č. 93/13/EHS. Nemožno tiež prijať záver o tom, že zmluva o úvere je typovou zmluvou alebo formulárovou zmluvou, nakoľko on každú žiadosť posudzuje podľa poradia a zákonných podmienok, keď žiadateľ má objektívnu možnosť oboznámiť sa so zmluvou ešte pred jej uzatvorením a teda môže navrhovať i dodatky, výhrady alebo zmeny. Ustanovenia smernice tak nie je možné na daný spor aplikovať, nakoľko zmluvné podmienky odrážajúce zákonné alebo regulačné ustanovenia smernice nepodliehajú. Obchodný zákonník určuje v súvislosti s daným zmluvným vzťahom charakter absolútneho obchodu, ktorý odráža práve zákonné ustanovenie, ktoré nemožno subsumovať pod ustanovenia smernice. Samotný zmluvný vzťah je jednoznačne regulovaný zákonom o štátnom fonde rozvoja bývanía, kde účelom zákonodarcu bolo stanoviť podmienky, za ktorých bude štát priamo podporovať bytovú politiku osobitných skupín obyvateľstva. Táto zmluva už priamo zo strany zákonodarcu odporuje pojmu nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán, keď úroková sadzba bola pre žalovaného výhodnejšia oproti úverom v komerčnej sfére. K dôvodom hodným

osobitného zreteľa poukázal na to, že žalovaný bol ešte pred samotným súdnym konaním kontaktovaný s cieľom predísť súdnemu konaniu, preto je rozhodnutie vecne správne, čo rovnako platí aj ohľadom rozhodnutia o trovách sporu.

43. Žalovaný vo vyjadrení k podanému vyjadreniu žalobcu zotrval na svojom odvolaní a odvolacích dôvodoch.

44. Opravným uznesením zo dňa 22. 10. 2019 č. k. 6Csp/78/2016-298 súd prvej inštancie opravoval výrok č. I zhora uvedeného rozsudku, ktoré opravné uznesenie Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 8Co/77/2020-411 zo dňa 19. 11. 2020 zrušil, na základe čoho prvoinštančný súd vydal (dňa 25. 06. 2021 pod č. k. 6Csp/78/2016-476) doplniaci rozsudok, ktorým rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok za obdobie do 12. 02. 2016 vo výške 579,39 eura a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uvedený doplniaci rozsudok odvolaním napadnutý nebol a vychádzal z toho, že rozsudkom zo dňa 04. 10. 2019 nebolo rozhodnuté o celom požadovanom úroku za obdobie do 12. 02. 2016 vo výške 1.111,80 eura. Zhora označeným opravným uznesením zo dňa 4. marca 2020 bolo opravované nesprávne číslo konania.

45. Na výzvu prvoinštančného súdu žalovaný uviedol, že predmetom jeho odvolania sú všetky zložky vo výroku I. napadnutého rozsudku, t. j. istina, úrok, úrok z omeškania, ako aj zmluvná pokuta a zároveň aj výrok III. o trovách konania. Následne sa vyjadroval aj žalobca, poukazujúci na to, že v predmetnom konaní doposiaľ prejudiciálna otázka položená nebola a že označené rozhodnutie - uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 04. 2019 sp. zn. 4Cdo/106/2018 má pre právne posúdenie tohto sporu zásadný význam.

46. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, 362 ods.1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Výrok II. ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku zamietol, odvolaním napadnutý nebol, a preto tento nadobudol právoplatnosť a nie je predmetom odvolacieho prieskumu, rovnako ako výrok (IV.) z doplniaceho rozsudku.

47. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

48. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca od žalovaného domáhal zaplata sumy 14.770,21 eura s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 401/2105/2000, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá podpora vo forme úveru vo výške 19.916,35 eura pri základnej úrokovej sadzbe 3,60% ročne s dobou splatnosti 30 rokov s tým, že žalovaný sa dostal s plnením dlhu do omeškania, a preto mu žalobca zaslal výzvu na úhradu zo dňa 14.05.2015, ktorou žalovaného vyzval na úhradu dlhu 13 omeškaných splátok, ktorá bola žalovanému doručená dňa 14.05.2015. Žalovaný bol k dátumu 11.01.2016 v omeškaní s 21 splátkami, čím došlo k splneniu podmienky ustanovenia čl. VIII bod 8.4 zmluvy o úvere oprávňujúcej žalobcu k odstúpeniu od zmluvy o úvere s tým, že žalobca tak urobil podaním zo dňa 12.02.2016, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 26.02.2016, čím sa stal splatný celý dlh. V odstúpení bol žalovaný vyzvaný, aby dlžnú sumu uhradil v lehote 30 dní od doručenia odstúpenia. Žalobca žiadal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 14.770,21 eura spolu s úrokom za obdobie do 12.02.2016 vo výške 532,41 eura, úrokom vo výške 3,60 % ročne zo sumy 14.770,21 eura od 29.03.2016 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 150,86 eura, úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 14.770,21 eura od 29.03.2016 do zaplata, nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 498,38 eura a zmluvnou pokutou vo výške 1.588,20 eura, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň si uplatnil trovy konania. Po zmene žaloby, ktorú súd prvej inštancie pripustil, žalobca žiadal aby súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť istinu vo výške 14.770,21 eura spolu so zmluvným úrokom za obdobie do 12.02.2016 vo výške 1.111,80 eura, zmluvným úrokom vo výške 3,60 % ročne zo sumy 14.770,21 eura od 29.03.2016 do zaplata, úrokom

z omeškania vo výške 150,86 eura, úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 14.770,21 eura od 29.03.2016 do zaplatenia, nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 498,38 eura a zmluvnou pokutou vo výške 1.588,20 eura, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd prvej inštancie následne vydal uvedené odvolaním žalovaného napadnuté rozhodnutie, keď okrem nároku žalobcu na náklady spojené s uplatnením pohľadávky (výrok II.), žalobe žalobcu vyhovel. Voči uvedenému výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol (výrok II.), odvolanie podané nebolo, preto tento nadobudol právoplatnosť.

49. Žalovaný v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie pri posudzovaní daného právneho vzťahu dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že v prejednávanej veci nejde o spotrebiteľský vzťah. Argumentoval nedostatočným odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v súvislosti s tým, že sa súd nevysporiadal s jeho argumentáciou ohľadne odlišnej rozhodovacej praxe s poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/35/2018, 8Co/1/2016, 1Co/278/2014. V tejto súvislosti zároveň navrhol prerušiť konanie do vyriešenia prejudiciálnej otázky pred Súdny dvorom EÚ, keď mal za to, že po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/106/2018, ktorým tento zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, a potom čo bola vec vrátená odvolaciemu súdu (Krajský súd v Prešove sp. zn. 24Co/11/2016), tento inicioval prejudiciálne konanie pred Súdny dvorom EÚ.

50. V nadväznosti na odvolaciu argumentáciu žalovaného, odvolací súd v prvom rade poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/9/2019 zo dňa 29. apríla 2020, v ktorom najvyšší súd riešil otázku týkajúcu sa spotrebiteľského charakteru právneho vzťahu vzniknutého zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, kde v spomenutom uznesení poukázal na svoje skoršie uznesenie z 29. apríla 2019 sp. zn. 4Cdo/106/2018, kedy rozhodol v analogickej právnej veci, o ktoré sa opierať aj súd prvej inštancie v rámci posúdenia predmetného súdneho prípadu.

51. Najvyšší súd SR vo vyššie citovanom uznesení sp. zn. 8Cdo/9/2019 zo dňa 29. apríla 2020 dospel k záveru, že ŠFRB je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ním uzatvorené zmluvy pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

52. Pre odôvodnenie tohto záveru dovolací súd, po krátkom historickom exkurze úpravy spotrebiteľského práva vo vnútroštátnej právnej úprave a výklade relevantných ustanovení právnych predpisov, uviedol, že žalobca ŠFRB je právnickou osobou pôvodne zriadenou zákonom č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania účinným od 1. mája 1996. Tento zákon upravil podmienky pre poskytovanie podpory štátu na rozširovanie a zveľaďovanie bytového fondu a vytvoril systém ekonomickej podpory rozvoja bývania a sústredenia zdrojov pre tento účel v ŠFRB, ktorý bol ním zriadený (§ 1 ods. 1). Postavenie ŠFRB zostalo nezmenené aj po zákonných zmenách (zákon č. 607/2003 Z.z., zákon č. 150/2013 Z.z.). Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 150/2013 Z.z. je ŠFRB finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu, ktorými sú Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú.v. EÚ L 347, 20.12.2013). ŠFRB neposkytuje podporu vo forme úveru širokej verejnosti, ale iba vymedzenému okruhu osôb, ktoré musia mať na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ak ide o fyzickú osobu, prípadne sídlo, ak je žiadateľom podpory právnická osoba (§ 7 zákona č. 150/2013 Z.z.). Podpora sa poskytuje za zvýhodnených podmienok upravených v zákone. Štátny fond rozvoja bývania je koncipovaný ako tzv. obrátkový fond. Znamená to, že prostriedky, ktorými disponuje, sú používané najmä na poskytovanie podpory vo forme úverov za zvýhodnených podmienok, oproti podmienkam trhovým (§ 3, § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 150/2013 Z.z.). Prostriedky fondu možno použiť aj na správu fondu, avšak len v zákonom limitovanom rozsahu (§ 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 150/2013 Z.z.). Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobca ŠFRB je osobitný subjekt zriadený zákonom, prostredníctvom ktorého štát realizuje svoju bytovú politiku zákonom upravenými nástrojmi, medzi ktoré patrí aj zmluva o úvere. Jeho činnosť nemá atribúty podnikateľskej činnosti podľa § 2 ods. 1

Obchodného zákonníka, nevykonáva činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ale realizuje podporu štátu v oblasti bytovej politiky. Otázkou zostáva, či ŠFRB má aj v takomto prípade postavenie dodávateľa. Ako už dovolací súd konštatoval, posúdenie toho, či ide o dodávateľa je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva EÚ. Dovolací súd v predmetnom rozhodnutí tiež poukázal na to, že ponímanie osoby dodávateľa v čl. 2 písm. c/ smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa vzťahuje (len) na zmluvy, ktoré podliehajú tejto smernici. Podľa čl. 1 bod 2. tejto smernice „Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.“ Do rozsahu tejto smernice nespádajú zmluvné podmienky, ktoré odrážajú zákonné alebo regulačné ustanovenia konkrétneho štátu. ŠFRB nemôže pri poskytovaní podpory bývania vo forme úveru uplatniť „voľnú úvahu“, ale je povinný dodržať zákonom stanovené pravidlá. Ak žiadateľ podpory splní zákonné podmienky fond je povinný s ním zmluvu za zvýhodnených, zákonom regulovaných podmienok, uzavrieť. Dovolací súd dospel k záveru, že na takto zákonom regulované zmluvy o úvere sa uvedená smernica nevzťahuje a nemožno z nej vychádzať pri výklade pojmu dodávateľa vo vzťahu k ŠFRB. Na podporu správnosti uvedeného záveru dovolací súd poukázal na to, že zákonodarca vylúčil, aby sa na ŠFRB vzťahovala osobitná právna úprava spotrebiteľských úverov upravených zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a o pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1 ods. 3 písm. p/). Rovnako je ŠFRB vylúčený aj z právnej úpravy úverov na bývanie upravených zákonom č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1 ods. 4 písm. i/). Žalobca je tak inštitútom sui generis, slúži ako ekonomický nástroj bytovej politiky štátu. Ochrana spotrebiteľa sa má primárne uplatniť proti nekalým praktikám dodávateľov, ktoré sa pri realizovaní podpory štátom vylučujú. Podporu zo ŠFRB možno poskytnúť len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré sú pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by vedel obstaráť finančné prostriedky na kapitálovom trhu. ŠFRB ako účelový fond zriadený štátom si nemôže v zmluvách o poskytnutí podpory dohodnúť podmienky, ktoré by nemali oporu v zákone. Ako už bolo konštatované dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na základe vyššie uvedených špecifik ŠFRB nevykonáva podnikateľskú, ani obchodnú činnosť, tak ako to má na mysli náš právny poriadok. Keďže však ochranu spotrebiteľa je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva EÚ, teda v zmysle cieľov komunitárneho práva, bolo nutné posúdiť, či ŠFRB je možné chápať ako dodávateľa v zmysle chápania tohto pojmu cez optiku komunitárneho práva. Ani v tomto prípade ale nemožno dospieť k záveru, že ŠFRB spĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V rozsudku zo dňa 26. 08. 2020 sp. zn. 8Cdo/164/2020 Najvyšší súd SR tiež uviedol nasledovné:

Poskytnutú podporu musel žiadateľ čerpať iba v súlade s podmienkami zákona a zmluvne dohodnutými podmienkami. Je potom zrejmé, že Fond pri poskytovaní podpory vo forme úveru, neuzatváral zmluvu podľa ustanovení Obchodného zákonníka. V danej veci tak nešlo o typický úver v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale o úver, poskytovaný na základe osobitného predpisu a to za podmienok v ňom uvedených a bližšie špecifikovaných v samotnej Zmluve, ktorej náležitosti rovnako upravoval tento predpis.

53. Odvolací súd stotožniac sa plne so závermi vyjadrenými vo vyššie citovanom uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/106/2018 zo dňa 29. apríla 2019, nevidiac žiadne dôvody na zmenu právneho názoru vyjadreného v označenom rozhodnutí alebo odklonu od právneho názoru v ňom vyjadreného, sa preto stotožnil aj so závermi súdu prvej inštancie o nespotebiteľskom charaktere právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Na základe uvedeného je teda zrejmé, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, keď dospel k záveru o nespotebiteľskom charaktere právneho vzťahu vzniknutého zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, je správne a zároveň súladné s právnym názorom najvyšších súdnych autorít, preto považoval odvolací súd argumentáciu žalovaného v tomto smere za nedôvodnú.

54. V súvislosti s námietkami žalovaného o nezáväznosti rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ak nie sú rozhodnutiami veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky resp. s námietkou, že súd prvej inštancie sa nezaoberal aj rozhodnutiami, ktoré reprezentujú opačný záver, kde poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/35/2018, 8Co/1/2016, 1Co/278/2014, odvolací súd uvádza, že základným atribútom právnej istoty podľa čl. 2 CSP je požiadavka zásadnej predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Tá je zase spojená so zásadou, že právne rovnaké (obdobné) prípady sa majú posudzovať rovnako, a rozdielne prípady rozdielne. Rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou

je naplnením požiadavky spravodlivého súdneho procesu a princípu právnej istoty vyjadreného v čl. 2 ods. 2 základných princípov. Ustálená rozhodovacia prax má byť vytváraná najvyššími súdnymi autoritami. V systéme všeobecného súdnictva je touto autoritou Najvyšší súd SR, ale aj Ústavný súd SR, Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu, a ak pôjde o aplikáciu úijného práva, tak aj Súdny dvor EÚ. Sporové strany legitímne očakávajú, že ich spor bude rozhodnutý za obdobnej skutkovej a právnej situácie rovnakým spôsobom, a to najmä v situácii, ak v podobnej veci existujú publikované rozhodnutia, čím sa majú na mysli predovšetkým rozhodnutia uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Výnimočné postavenie medzi rozhodnutiami súdov budú mať rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho súdu SR. Ak by sa súd chcel od ustálenej rozhodovacej praxe chcel odkloniť, je jeho zákonnou povinnosťou dôkladne vysvetliť z akých dôvodov nebolo možné v prejednávanej veci akceptovať stranou prezentovanú súdnu prax. Odklon od ustálenej praxe pritom môže byť odôvodnený rozdielnosťou skutkového stavu, ale aj vývojom právneho názoru. Bezvýnimočne však platí, že odôvodnenie odklonu musí byť dôkladné a presvedčivé.

55. Závaznosť rozhodnutia súdu je jeho vlastnosť, v dôsledku ktorej má rozsudok účinky, ktoré založiť má. Právna teória i súdna prax (viď medziiným napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 155/2010) rozoznávajú dva základné typy záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu, a to na jednej strane záväznosť precedenčnú alebo judikatórnu [v inej (než prejednávanej) skutkovo a právne obdobnej veci], na druhej strane záväznosť kasačnú alebo inštančnú [v tej istej (priamo prejednávanej) veci]. Samozrejme, v určitom prípade môže mať to isté rozhodnutie najvyššieho súdu zároveň účinky záväznosti oboch typov. Základným znakom precedenčnej záväznosti je, že presahuje judikatórne hranice tej - ktorej prejednávanej veci, má všeobecný význam a týka sa bližšie neurčeného okruhu skutkovo a právne obdobných prípadov. I keď rozhodnutie najvyššieho súdu v právnom poriadku Slovenskej republiky nemožno chápať tak, ako je v aglo-americkom právnom systéme vnímaný precedens, predsa len aj jeho rozhodnutie predstavuje určité východisko pre rozhodovanie všeobecných súdov Slovenskej republiky v iných, skutkovo a právne rovnakých alebo obdobných prípadoch. Pre precedenčnú záväznosť je typické aj to, že pri nej existuje možnosť súdu nižšieho stupňa nepodriaďiť sa právnomu názoru vyššieho stupňa vtedy, keď - reflektujúc právne závery vyššieho súdu vyslovené v inej právnej veci - náležite v dobrej viere vysvetlí svoj právny odklon, predostrie svoje konkurujúce úvahy a začne s rozhodnutím vyššieho súdu (judikátom najvyššieho súdu) zmysluplný právny dialóg, v rámci ktorého polemizuje s právnymi názormi vyššieho súdu a vysvetlí, prečo svoj právny názor považuje za lepšie zodpovedajúci podstate prejednávanej veci (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. 03. 2016 sp. zn. 3 Cdo 12/2016).

56. Samotný čl. 144 Ústavy SR ustanovuje, že sudca musí rozhodovať v súlade so zákonom. Ak musí sudca rozhodovať v súlade so zákonom, potom je povinný rešpektovať aj zákonom stanovené hranice pre jeho rozhodovanie. Touto zákonom stanovenou hranicou je aj povinnosť rešpektovať zásah do obsahového rozhodovania zo strany iného súdu, ak takéto obmedzenie vyplýva zo zákona (viď II. ÚS 346/08 a II. ÚS 433/2011).

57. Pokiaľ teda rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je v skutkovo a právne obdobných veciach rovnaká a nevzniká polemika nad právne významnou otázkou v okruhu najvyšších súdnych autorít, potom odvolací súd v danej veci nevidí dôvod, aby sa od uvedeného právneho názoru odkláňal a zároveň nerešpektoval právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

58. Ako už odvolací súd vyššie uviedol žalovaný v odvolaní navrhol prerušiť konanie podľa § 164 CSP do právoplatného skončenia prejudiciálneho konanie pred Súdny dvorom EÚ, kde poukázal na skutočnosť, že po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/106/2018, ktorým bolo zrušené a vrátené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24Co/11/2016 bolo odvolacím súdom vyvolané prejudiciálne konanie pred Súdny dvorom EÚ.

59. Podľa § 164 Civilného sporového poriadku, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

60. Civilný sporový poriadok diferencuje medzi obligatórnym prerušením konania (§ 162 a 163 CSP) a fakultatívnym prerušením konania (§ 164 CSP). Ako jediný fakultatívny dôvod na prerušenie konania

normuje zákon dôvod, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd samotný dal na takéto konanie podnet.

61. Fakultatívne prerušenie konania znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenie dostupnými procesnými prostriedkami, čo vyplýva priamo z dikcie § 164 CSP, a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Rozhodujúcim hľadiskom tu bude zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania bude predstavovať skôr reštriktívnu výnimku ako pravidlo. Rozhodnutie súdu môže často závisieť od otázky, ktorá patrí do právomoci iného orgánu ako súdu alebo v kontexte ktorej prebieha konanie na inom súde.

62. V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že pokiaľ žalovaný uvádza, že Krajský súd v Prešove podal prejudiciálnu otázku na Súdnom dvore Európskej únie je potrebné upriamiť pozornosť na § 162 ods. 1 písm. c) CSP, ktoré ukladá súdu povinnosť obligatórne konanie prerušiť, aj bez dispozičného úkonu jednej zo sporových strán, ak bol podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná. Odvolací súd na stránke Súdneho dvora Európskej únie vyhľadal všetky konania prebiehajúce konania o prejudiciálnej otázke pred Súdny dvorom Európskej únie iniciované Slovenskou republikou a zistil, že sa na Súdnom dvore Európskej únie nevedie konanie o prejudiciálnej otázke, ktorá by mohla mať resp. mala význam pre toto konanie. Odvolateľ v návrhu na prerušenie konanie ani neuviedol znenie prejudiciálnej otázky, ktorá by mala byť predmetom prejudiciálneho konania. Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd o návrhu žalovaného na prerušenie konania podľa § 162 ods. 3 CSP rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol.

63. Odvolací súd však považoval odvoláciu námietku žalovaného, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s argumentom žalovaného, že samotná zmluva v čl. 12.3 odkazuje na použitie Občianskeho zákonníka a nie na použitie Obchodného zákonníka, ako tak v odôvodnení rozhodnutia postupoval súd prvej inštancie s tým, že uvedené má jednoznačný dopad a súvis s príslušenstvom pohľadávky, za dôvodnú.

64. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 57.) uviedol, že žalobca nevystupoval ako dodávateľ resp. osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom žalobca zároveň nie je podnikateľom v zmysle § 2 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, nakoľko nevykonáva sústavnú činnosť vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku, čo vyplýva zo samotného postavenia žalobcu upraveného v zákone o štátnom fonde rozvoja bývaní, v zmysle ktorého je žalobca finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu a správcom žalobcu je Ministerstvo dopravy a výstavby SR. Súd prvej inštancie zmluvu o úvere posudzoval podľa § 497 Obchodného zákonníka, nakoľko v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka sa zmluva o úvere spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, nakoľko sa jedná o obchodný záväzkový vzťah. V zmysle § 263 ods. 1 navyše nie je možné sa od uvedeného zákonného ustanovenia (§ 261) odchýliť, či vylúčiť jeho aplikáciu.

65. Z vyššie uvedenou argumentáciu súdu prvej inštancie sa však odvolací súd stotožniť nemohol. Je tomu tak preto, že samotná skutočnosť, že zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru (ďalej len „zmluva“) nemala charakter spotrebiteľskej zmluvy, nemohlo automaticky viesť k záveru o jej čisto obchodnoprávnom charaktere s potrebou aplikácie noriem obchodného práva. Ako už bolo uvedené, žalobca pri poskytovaní podpory vo forme úverov nevykonáva podnikateľskú, ani obchodnú činnosť, a teda ho nemožno považovať za podnikateľa v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka. Jeho činnosť preto podnikaním nie je (§ 2 ods. 1 Obchodného zákonníka). Obchodný zákonník predovšetkým upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním (§ 1 ods. 1 Obchodného zákonníka).

66. V danom prípade žalobca poskytoval podporu (i vo forme poskytnutia úveru) na základe a za podmienok, upravených v osobitnom predpise, ktorým v danej veci bol zákon č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývaní tento predpis vo svojich ustanoveniach komplexne upravoval všetky podmienky, za ktorých bol fond oprávnený poskytovať okrem iného úvery, vrátane vymedzenia podstatných náležitostí uzavretej zmluvy o poskytnutí podpory (údaje o zmluvných stranách, účel, výška a druh poskytovanej podpory, spôsob plnenia záväzkov zmluvných strán, boli základnými náležitosťami každého zmluvného vzťahu). V zmluve boli tiež dohodnuté sankcie za porušenie zmluvných podmienok,

spôsob kontroly plnenia zmluvných podmienok a dôsledky ich nedodržania, Podpora poskytnutá z prostriedkov Fondu bola navyše určená výhradne len na úhradu faktúr a iných platobných dokladov a nemohla byť žiadateľovi poskytnutá v hotovosti. Poskytnutú podporu musel žiadateľ čerpať iba v súlade s podmienkami zákona č. 124/1996 Z. z. a zmluvne dohodnutými podmienkami. Je potom zrejmé, že fond pri poskytovaní podpory vo forme úveru, neuzatváral zmluvu podľa ustanovení Obchodného zákonníka. V danej veci tak nešlo o typický úver v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale o úver, poskytovaný na základe osobitného predpisu, ktorým bol zákon č. 124/1996 Z. z., a to za podmienok v ňom uvedených a bližšie špecifikovaných v samotnej zmluve, ktorej náležitosti rovnako upravoval tento predpis. Podpora z fondu sa tak poskytovala len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré boli pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by si vedel obstaráť finančné prostriedky na kapitálovom trhu (t. j. za iných než komerčných podmienok).

67. S poukazom na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012, v zmysle ktorých „Zmluva o úvere upravená ustanoveniami § 497 až § 507 Obchodného zákonníka je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom“, avšak tieto (vzhľadom na osobitnú úpravu postavenia fondu a podmienok pre poskytovanie podpory) nemožno bez ďalšieho aplikovať i v posudzovanej veci. Ako už bolo uvedené, podmienky pre poskytovanie podpory (vo forme úveru) boli komplexne upravené v zákone č. 124/1996 Z. z. a v podrobnostiach špecifikované v samotnej zmluve, rovnako uzavretej podľa tohto osobitného predpisu. Nešlo teda o úverovú zmluvu uzatváranú podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Ak strany mali záujem riadiť sa pri poskytovaní úveru ustanoveniami Obchodného zákonníka, mohli si v Zmluve dohodnúť, že ich záväzkový vzťah sa bude spravovať Obchodným zákonníkom (§ 262 Obchodného zákonníka). Zmluvné strany si však v uzavretej zmluve naopak dohodli, že „ich práva a povinnosti sa budú riadiť predovšetkým zákonom č. 124/1996 Z. z. v znení noviel a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy k ŠFRB a ďalej ich vzájomné vzťahy sa budú riadiť ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom (viď článok XII bod 12.3 Zmluvy)“. Strany si tak pre úpravu ich záväzkového vzťahu, aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka, nedohodli. I z ďalších zmluvných dojednaní vyplývalo, že si strany pre úpravu svojich vzťahov dohodli aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka (napr. čl. VII bod 7.1., čl. X a pod.).

68. Odvolací súd zdôrazňuje, že na aplikovanie obchodnoprávneho režimu bolo potrebné, aby medzi stranami existoval záväzkový vzťah spĺňajúci podmienky § 261 ods. 1, 2 alebo 6 Obchodného zákonníka. V danej veci (ako už bolo uvedené vyššie) takýto vzťah nevznikol, keďže komplexnú úpravu poskytovania podpory vo forme úveru fondom upravoval výlučne osobitný predpis, ktorým bol zákon č. 124/1996 Z. z.. Aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka si potom nedohodli zmluvné strany ani v samotnej zmluve (§ 262 Obchodného zákonníka). Ak sa potom právny vzťah nespravoval Obchodným zákonníkom, bolo potrebné ho posudzovať podľa všeobecnej právnej úpravy, ktorou boli ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to vrátane úpravy úrokov z omeškania. Pri rešpektovaní princípu *lex specialis* a *lex generalis* platí, že ak osobitný predpis (v danom prípade zákon č. 124/1996 Z. z.) nemal blanket na použitie Obchodného zákonníka, bolo potrebné použiť základný predpis občianskeho práva, a to Občiansky zákonník. Iná by bola situácia, ak by medzi stranami existoval záväzkový vzťah spĺňajúci podmienky § 261 ods. 1, 2 alebo 6 Obchodného zákonníka (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 8Cdo/64/2019 zo dňa 23.09.2020).

69. V nadväznosti na uvedené sa teda odvolací súd nestotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie o aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka na daný právny vzťah vrátane úrokov z omeškania, keď je zrejmé, že v danom prípade bolo nevyhnutné aplikovať občianskoprávnu úpravu z úrokov z omeškania, keď nič (existencia dohody ani postavenie strán) nenasvedčovalo a ani neumožňovalo aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka vrátane úpravy úrokov z omeškania. Vzhľadom na moment vzniku zmluvného záväzku pred 01. 02. 2013 (do 31. 01. 2013) uvedené však (s ohľadom na prechodné ust. § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a dôvodovú správu k nemu) na správnosť priznanej výšky úroku z omeškania v rozsudku vplyv nemalo.

70. V súvislosti so žiadosťou žalovaného o uhrádzanie dlhu v splátkach odvolací súd poukazuje na bod 62. napadnutého rozsudku, ktoré rozhodnutie súdu prvej inštancie o nevyhovení návrhu žalovaného na plnenie v splátkach odvolací súd považuje za správne, dostatočne a presvedčivo odôvodnené, tým aj preskúmateľné, pričom sa odvolací súd s týmto rozhodnutím súdu prvej inštancie stotožňuje.

71. K námietke žalovaného, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení nevysporiadal s existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa odvolací súd uvádza, odvolací súd dospel k záveru, že skutočnosť, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia výslovne neuviedol, že existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa nevzhladol neznamená, že ich existenciu skutočne aj neskúmal. Práve to, že súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania priznal žalobcovi znamená, že dôvody svedčiace rozhodnutiu pre nepriznanie trov konania v prejednávanej veci nevzhladol. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

72. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (citované z uznesenia Ústavného súdu SR z 8. decembra 2011, sp. zn. II. ÚS 563/2011-14, a prispôbené novej právnej úprave).

73. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Predkladateľ uviedol, že z dôvodu, že uplatnenie tohto osobitného kritéria na nepriznanie náhrady trov konania prichádza do úvahy len výnimočne, má sa to vykladať prísne reštriktívne. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom.

74. Judikatúra tiež konštatovala, že toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvlášťne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2010, sp. zn. 2 M Cdo 17/2009).

75. Žalovaný dôvody hodné osobitného zreteľa videl v svojich majetkových a sociálnych pomeroch, ktoré preukazoval skutočnosťou, že spoločnosť, ktorej je konateľom má daňové nedoplatky, v súčasnosti je nezamestnaný, avšak v budúcnosti sa plánuje riadne zamestnať. Uviedol, že nevlastní žiaden nehnuteľný, ani hnuteľný majetok vyššej hodnoty. Platí mesačné nájomné vo výške 400 eur a zaviazal sa prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 60 000 forintov, t. j. cca 200 eur. Záväzok prispievať na výživu maloletého dieťaťa žalovaný preukazoval dohodou v maďarskom jazyku, ktorá ani nebola na znak súhlasu podpísaná. Výšku nájomného nepreukázal ničím. Podľa odvolacieho súdu žalovaný nepreukázal existenciu takých skutočností, ktoré by súd dôvodne viedli k nepriznaniu nároku na náhradu trov konania. Súčasné majetkové, ani sociálne pomery žalovaného nie sú jednak preukázané, ani nezvratné, najmä keď žalovaný má v úmysle sa zamestnať. Preto súd prvej inštancie správne rozhodol, keď priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 %.

76. Odvolací súd priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP v plnom rozsahu, s tým, že výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto

rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP). Žalovaný podal odvolanie do istiny a príslušenstva. V časti, ktorou bol zviazaný na zaplatenie istiny úspešný nebol a keďže predmetom odvolacieho prieskumu nebolo len príslušenstvo, úspech žalobcu sa odvíja od jeho celkového úspechu v konaní. Žalobcovi bola priznaná istina spolu s príslušenstvom, preto z hľadiska posúdenia nároku na náhradu trov konania bol v konaní úspešný.

77. Odvolací súd na základe vyššie uvedených dôvodov rozhodol tak ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

78. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).